

Міністерство освіти і науки України
Маріупольський державний університет
Історичний факультет
Кафедра Культурології

КАТАЛОГ ЕЛЕКТИВНИХ ДИСЦИПЛІН
ЦИКЛУ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ
СПЕЦІАЛЬНОСТІ 034 КУЛЬТУРОЛОГІЯ
ПЕРШОГО (ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОГО) РІВНЯ

Каталог елективних дисциплін кафедри культурології: циклу професійної підготовки (для освітньо-професійної програми підготовки здобувачів вищої освіти за спеціальностями МДУ): інфор. видання / Укл. К.Ю.Лютікова; за наук. ред. Ю.С.Сабадаш. – Маріуполь, 2022. – 10 с.

Рекомендовано кафедрою культурології

(протокол №1 від 30.08.2022 року)

В інформаційному виданні подано анований перелік елективних дисциплін, які пропонуються кафедрою культурології для включення в освітньо-професійні та освітньо-наукові програми підготовки здобувачів вищої освіти за спеціальністю «Культурологія» на першому рівні вищої освіти.

Розробники програм варіативних дисциплін:

Ю.С. Сабадаш, доктор культурології, професор, зав.каф.;

Ю.М. Нікольченко, доцент;

С.В. Янковський, доктор філософських наук, доцент.

О.О.Демідко, кандидат історичних наук, доцент;

Кафедра культурології
ПЕРШИЙ (БАКАЛАВРСЬКИЙ) РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ

НОРМАТИВНІ ДИСЦИПЛІНИ

Назва дисципліни: Історія моди та дизайну

Опис змісту дисципліни: Становлення мистецтва моди та дизайну в сучасному світі. Основні етапи у становленні індустрії краси. Принципи художньо-мистецького виробництва в сучасному соціумі. Предмети художньо-мистецького виробництва. Навики конструювання особистісного образу та стилю, а також його репрезентації. Способи конструювання художньо-мистецьких образів.

Рекомендований семестр для вивчення: III-VI

Назва дисципліни: Креативні практики

Опис змісту дисципліни: Теорія креативності як процес інноваційної діяльності. Креативні методики. Креативні практики та їхні характеристики. Основні способи розвитку креативних здібностей. Креативність як психологічна характеристика особистості і основа інноваційної діяльності.

Рекомендований семестр для вивчення: III-VI

Назва дисципліни: Етика бізнесу

Опис змісту дисципліни: Історичні традиції розвитку етики бізнесу. Етичні кодекси і етичні програми корпорацій. Форми інкорпорування етики бізнесу. Відносини із споживачами. Відносини з діловими партнерами. Відносини із конкурентами. Внутрішньокорпоративні відносини. Етика бізнесу і проблеми охорони природи.

Рекомендований семестр для вивчення: V, VI або VII

Назва дисципліни: Етика і психологія ділового спілкування

Опис змісту дисципліни: Ділове спілкування як галузь гуманітарного знання. Основи ділового етикету і протоколу. Ділове спілкування та форми обговорення ділових проблем. Невербальні засоби спілкування. Організатор як ключова фігура виробництва. Стилі керування. Формальні та неформальні стосунки з колегами, підлеглими, керівниками. Службовий етикет: моральні принципи та засади. Стиль та імідж ділової людини. Прийняття на роботу. Ділові прийоми. Форми колективного обговорення ділових

проблем. Особливості міжнародного спілкування. Ділові поїздки. Національні особливості ділового спілкування.

Рекомендований семестр для вивчення: V,VI або VII

Назва дисципліни: Корпоративна соціальна відповідальність.

Опис змісту дисципліни: Концептуальні основи розвитку корпоративної соціальної відповідальності. Корпоративна соціальна відповідальність в системі управління організацією. Формування відносин з працівниками на засадах корпоративної соціальної відповідальності. Стратегія соціально відповідальної поведінки в ринковому середовищі. Соціально відповідальні відносини бізнесу з територіальними громадами. Екологічні аспекти корпоративної соціальної відповідальності. Інформаційна політика і соціальна звітність. Соціальна відповідальність різних суб'єктів суспільного розвитку. Оцінка результативності корпоративної соціальної відповідальності.

Рекомендований семестр для вивчення: V,VI або VII

Назва дисципліни: Культура Сходу: давня та сучасна.

Опис змісту дисципліни: Культура Месопотамії. Міжетнічний та міжкультурний діалог на території Межиріччя (шумери, аккадці, амореї, арамеї, халдеї та ін.). Шумерський клинопис, освіта, бібліотеки, фольклор і професійна література. Досягнення в галузі математики та астрономії. Культура Стародавнього Єгипту. Картина світу в культурі Стародавнього Єгипту. Релігія. Піраміди. Магія, міфологія, архітектурна символіка. Спадщина Стародавнього Єгипту та її значення та використання у сучасному світі. Культура Індії. Хараппська культура. Ведична культура індоаріїв. Картина світу в давньоіндійській культурі: релігія, міфологія, циклічна модель культури, аграрні й тотемні культури. Брахманізм. Варни. Джайнізм та Буддизм. Архітектура і мистецтво. Становлення індуїзму. Наука (феномен аюрведи), писемність, література. Індійський спадок і сучасність. Культура Китаю. Даосизм. Конфуціанство. Моїзм. Буддизм. Норми повсякденного життя. Матеріальні звершення: лакове виробництво, шовк, папір, порох. Писемність та література. Мистецтва: живопис, скульптура, прикладні мистецтва, архітектура, музика, театр. Концепція щастя у Стародавньому Китаї. Спадок китайської культури і сучасність. Культура Японії. Універсальне законодавство «Тайхорьо» - юридична база держави. Картина світу в культурі Японії. Світоглядні особливості: ізоляціонізм, традиціоналізм. Синтоїзм. «Воїн» як ідеал людини в Стародавній Японії. Провідні види мистецтва: каліграфія, поезія, живопис, театр. Вабі, сабі, юген як провідні принципи мистецтва. Побутова культура: мініатюра, естетизм чайних церемоній,

мистецтво «ікебана», виробництво ланових шкатулок. Спадок японської культури і сучасність.

Рекомендований семестр для вивчення: V,VI або VII

Назва дисципліни: Етика постглобалізму

Опис змісту дисципліни: Соціальні компетентності особистості. Стратегії соціального розвитку. Удосконалення навичок аргументації свого розуміння соціальних проблем. Засвоєння навичок пошуку соціально-значущої інформації. Значущість суспільного діалогу у гармонізації соціальних відносин. Практики дискримінації у сучасному соціумі. Етичні регулятори і соціальні норми в постглобальному світі.

Рекомендований семестр для вивчення: II,III,IV.

Назва дисципліни: Етика мережевого спілкування

Опис змісту дисципліни: Історія мережевих засобів комунікації. Практики мережевого діалогу. Соціальні компетентності студентів. Особливості мережевого спілкування. Засвоєння навичок реагування в Мережі. Основи мережевого етикету

Рекомендований семестр для вивчення: II,III,IV.

Назва дисципліни: Практикум сприймання сучасного мистецтва

Опис змісту дисципліни: Мистецтво самовдосконалення і повсякденність. Несучасні практики розуміння мистецтва. Самокомпетентність в естетичному досвіді. Особливості сучасного мистецтва. Розуміння арт-об'єктів. Арт-об'єкти у соціальному середовищі. Основи розвитку креативних здібностей.

Рекомендований семестр для вивчення: II,III,4

Назва дисципліни: Історія світових релігій

Опис змісту дисципліни: Роль та значення світових релігій у сучасному світі. Історія виникнення та розвитку Буддизму. Тіпітака – «священна» книга буддистів. Основні напрямки: хінаяна, махаяна, ваджраяна, ламаїзм, дзен-буддизм, чань-буддизм та ін. Місце буддизму у сучасному світі, його вплив на світогляд та мистецтво. Історія та виникнення та розвитку Християнства. Біблія – «священна» книга християн. Основні напрямки: католицизм, православ'я, протестантизм. Місце християнства у сучасному світі, його вплив на світогляд та мистецтво. Історія виникнення та розвитку Ісламу. Коран – «священна» книга мусульман. Основні напрямки ісламу: сунізм та шиїзм. Місце ісламу у сучасному світі, його вплив на світогляд та мистецтво. Порівняльний аналіз світових

релігій. Особливості їх впливу на світобачення, економіку та культурно-мистецький розвиток сучасного світу.

Рекомендований семестр для вивчення: III

Назва дисципліни: Гендер та розмаїття в сучасному соціумі

Опис змісту дисципліни: Основи теорії гендеру. Категорії описання гендерної відмінності. Виявлення гендерного розмаїття в сучасному соціумі. Гендерні відмінності та дискримінація. Верифікація інформації, яка стосується гендерного розмаїття в сучасному соціумі. Шляхи творення гендерної рівності в сучасному світі. Принципи толерантності та недискримінації.

Рекомендований семестр для вивчення: V.

Назва дисципліни: Інформаційні стандарти сталого розвитку

Опис змісту дисципліни: Ідея сталого розвитку. Методологічна функція перспектив суспільного розвитку. Національна доповідь «Цілі сталого розвитку». Формування соціокультурного середовища в сучасному світі. Соціальний ефект інформаційних технологій. Індекс крихкості держав. Індекс сприймання корупції. Індекс потенціалу людського розвитку. Структура індексів сталого розвитку.

Рекомендований семестр для вивчення: V.

Назва дисципліни: Філософія культури

Опис змісту дисципліни: Проблеми культурного розмаїття в сучасному світі, Інтерпретації культурного розмаїття сучасного соціуму. Сутність питань збереження культурного розмаїття. Локальне та глобальне в сучасному світі. Практики диференціації та універсалізації в історії людства. Проблема ідентичності в сучасному світі.

Рекомендований семестр для вивчення: IV.

Назва дисципліни: Прикладна етика

Опис змісту дисципліни: Предмет прикладної етики. Мораль і право. Специфіка інституційного регулювання. Концепції прикладної етики. Спеціальні теорії прикладної етики. Корпоративна етика. Формальні і неформальні стосунки в організації. Специфіка формальних відносин. Моральне регулювання міжособистісних відносин в організаціях. Професійна етика. Професійна мораль і професійна етика. Особливості норм професійної моралі. Професійні моральні кодекси. Етика бізнесу. Історичний розвиток уявлень про роль моральності в економічних відносинах. Концепції підприємницької етики.

Інституційне регулювання в бізнесі. Біоетика. Передісторія біоетики. Принципи біоетики. Біоетика як соціальний інститут. Біоетика і релігійна мораль. Біоетика, біомедична етика, медична етика.

Рекомендований семестр для вивчення: IV

Назва дисципліни: Концепція сталого розвитку

Опис змісту дисципліни: Ідея сталого розвитку. Демографічні та міграційні процеси в сучасному світі. Гендерна рівність та економічне зростання. Освіта та потенціал людського розвитку. Комунікації та технологічна еволюція. Глобальне потепління. Світова культурна спадщина. Соціальна справедливість та корупція. Культура миру.

Рекомендований семестр для вивчення: V.

Назва дисципліни: Кроскультурні комунікації

Опис змісту дисципліни: Кроскультурний аналіз інтеракцій. Діадична модель комунікації. Вербальна комунікація. Невербальна комунікація. Паралінгвістичні акти. Іллокутивні акти. Просторові виміри комунікації. Непросторові виміри комунікації. Комунікативні адаптери. Конфлікти комунікації.

Рекомендований семестр для вивчення: VI.

Назва дисципліни: Практичний курс другої іноземної мови (італійської) / польська / новогрецька)

Опис змісту дисципліни: Базові знання з граматики, вміння розпізнавати та застосовувати на практиці граматичні структури в усному (відповіді на запитання, висловлення власної думки на задану тему) та письмовому мовленні (переклад з рідної мови на іноземну та навпаки, постановка питань усіх типів до текстів, правильне орфографічне написання лексичних одиниць активного словника, написання творів за пропонованими темами).

Рекомендований семестр для вивчення: VI, VII

Назва дисципліни: Веб-дизайн

Опис змісту дисципліни: формування у здобувачів теоретичних основ комп'ютерної графіки (представлення кольору, графічних форматів та їх структури, пристроїв вводу/виведення графічної інформації, їх характеристики і налаштування, методи растрування та перетворення растрових зображень, побудови і аналізу зображень, основи композиції, пропорції методи роботи з растровою і векторною графікою) та практичних

основ обробки зображень (обробка і корекція зображень, імітації техніки графічного дизайну, підготовки графічних проектів, основи розробки комп'ютерних шрифтів, методи розробки фірмового стилю).

Рекомендований семестр для вивчення: VI

Назва дисципліни: Форми організації дозвілля.

Опис змісту дисципліни: формування у студентів комплексного підходу до системи знань та практичних навичок з технології процесу організації та проведення дозвіллевих заходів. Понятійний апарат культурно-дозвіллевої діяльності, її основні елементи; проаналізувати соціально-історичні особливості розвитку сучасної системи культурно-дозвіллевої діяльності, визначити особливості національної культури та традиції у дозвіллевій діяльності; розкрити сучасні форми дозвілля в закладах культури; визначити особливості технологічного процесу підготовки і проведення культурно-дозвіллевих заходів в умовах інформаційного суспільства.

Рекомендований семестр для вивчення: VII

Назва дисципліни: Виставкова робота

Опис змісту дисципліни: Комплексне уявлення щодо теорії і практики виставкової роботи, організації виставкового проекту та визначення характерних рис сучасної української виставкової діяльності. Засвоєння ключових теоретичних понять і принципів виставкової діяльності; знайомство з сучасними вимогами щодо діяльності куратора виставки та її рецензента; формування базових уявлень про організацію та проведення художньої виставки; оволодіння практичними вміннями та навичками реалізації виставкових проектів; розвиток самостійного сприйняття процесів українського виставкового процесу.

Рекомендований семестр для вивчення: VII

Назва дисципліни: Івент-менеджмент

Опис змісту дисципліни: сформувати базові знання про змістову складову культурно-мистецького заходу, а івент-менеджмент як систему підготовки заходу різноманітного спрямування, орієнтуватись у розмаїтті форм та способів проведення культурно-мистецьких заходів, загальні знання про етапи написання сценарію культурно-мистецького заходу, знати основні структурні елементи сценарію культурно-мистецького заходу, етапи підготовки та проведення.

Рекомендований семестр для вивчення: VII

Назва дисципліни: Духовна культура етнічних громад Північного Приазов'я

Опис змісту дисципліни: ознайомити студентів із специфікою формування регіональних особливостей духовної культури етнічних громад Північного Приазов'я крізь призму історії та сучасності, проаналізувати історичні умови в яких формувалась духовна культура етнічних громад Північного Приазов'я, застосовувати теоретичні знання в галузі міжкультурної комунікації для формування культурних взаємозв'язків і запозичень обрядово-традиційної культури в сучасних умовах розвитку полікультурного регіону.

Рекомендований семестр для вивчення: VII

Назва дисципліни: Корпоративна культура

Опис змісту дисципліни: Закономірність розвитку і формування культури корпорації. Принципи організації корпоративної культури в установах/організаціях/підприємствах і оцінка їх прояву. Корпоративні кодекси та їх реалізацію в практичній діяльності. Застосування етичних принципів в управлінні/бізнесі. Види представницьких заходів та вимоги до їх підготовки та проведення. Реалізація принципів ділової етики та комунікації в установах/ організаціях/підприємствах.

Рекомендований семестр для вивчення: VIII.

Назва дисципліни: Корпоративна етика

Опис змісту дисципліни: Знання про моральні вимоги до стосунків ділових людей, про сучасні технологічні вимоги до основних форм ділового спілкування – бесід і переговорів, службових нарад тощо; про моральні принципи, норми і правила етикету. Використання знань з етики бізнесу на практиці (при організації та проведенні ділових прийомів тощо). Створення іміджу, пецифіка національної етики бізнесу.

Рекомендований семестр для вивчення: VIII.

Назва дисципліни: Діловий протокол та етикет

Опис змісту дисципліни: формування у студентів необхідних для майбутньої професійної діяльності теоретичних знань щодо особливостей організації ділового протоколу, представницьких витрат в організації та проведення ділових прийомів, етики ділової комунікації, а також практичних вмінь та навичок з означеного напрямку, ознайомлення студентів з структурою, видами, функціями ділового протоколу; вивчення нормативної документації щодо організації означеного заходу; формування вмінь та

навичок самостійної роботи з науковою літературою та джерелами; сприяння до поглибленого інтересу пошуково-творчої роботи у студентів, вміння диференціювати та узагальнювати зібраний матеріал.

Рекомендований семестр для вивчення: VIII

Назва дисципліни: Лінгвокультурологія

Опис змісту дисципліни: Лінгвокультурологія як наука. Становлення лінгвокультурології як самостійної науки у рамках антропоцентричної парадигми. Методологія та методи лінгвокультурології. Поняття культури та лінгвокультури. Лінгвокультурології та лінгвокраїнознавство. Одиниці культури та лінгвокультури. Поняття лінгвокультурний концепт: визначення, характерні риси. Функції культури як форми діяльності. Лінгвофілософія культури та її функціональна сутність. Культурний концепт як феномен лінгвокультури. Взаємодія мови і культури. Ментальність: сполучення мови, свідомості та культури. Сенсотворчість на різних рівнях культурної свідомості. Лінгвокогнітивне моделювання картини світу. «Мовна картина світу» і етнокультурна специфіка слова.

Рекомендований семестр для вивчення: VIII

Назва дисципліни: Культура Маріуполя: історія та сучасність

Опис змісту дисципліни: Історія заснування м. Маріуполь. Культурний розвиток міста: архітектура, театр, краєзнавчий музей та виставковий центр ім. А.І. Куїнджі. Роль вищих навчальних закладів, зокрема, Маріупольського державного університету, в культурному розвитку міста. Особливості та різноманітність релігійного життя міста.

Рекомендований семестр для вивчення: IV

Назва дисципліни: Культура Італії

Опис змісту дисципліни: Особливості формування культури Італії; етапи її розвитку та основні ознаки; основні поняття і термінологію; досягнення і традиції у науці, освіті, літературі і мистецтві Італії; місце та значення культури Італії у системі світової культури, у т. ч. української та вміти: використовувати отримані знання для аналізу явищ культури; порівнювати особливості різних культурних періодів; аналізувати результати соціокультурних трансформацій, визначати їх роль та значення для сучасної культури Італії.

Рекомендований семестр для вивчення: IV